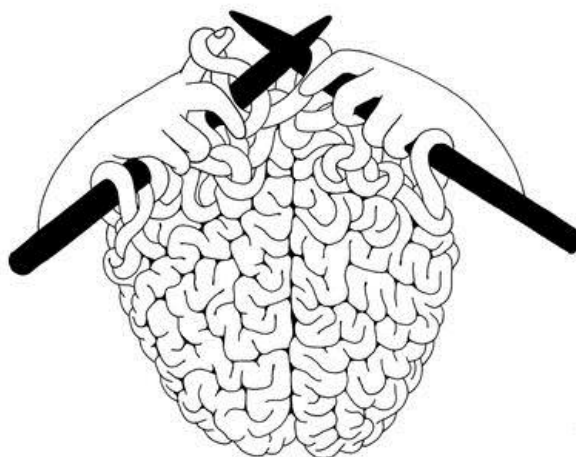

PROGRAMA I BIBLIOGRAFIA

Cicle de xerrades sobre
filosofia

*Què hem aconseguit
filosofant al segle XX?*

Ajuntament de Figueres
Cultura

BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT

FIGUERES

1. Hem començat a intuir de què va això de l'espai-temps.

Henri Bergson *versus* Albert Einstein (Intuïcionisme i física relativista)

Max Pérez

Dimecres 27 de febrer – 19 h

Preguntes clau: Què és l'espai? Què és el temps? Quina és la seva relació?

Introducció a la polèmica d'inici del segle passat entre les diferents concepcions filosòfiques sobre l'espai i el temps que va comportar el conflicte personal entre dos dels seus pensadors més importants. D'una banda, la concepció relativista d'Einstein i, de l'altra, la intuïcionista de Bergson.

Bibliografia:

- Bergson, Henri. *Assaig sobre les dades immediates de la consciència*. Barcelona: Edicions 62, 1991. - M 1 Bergson
- Bergson, Henri. *Historia de la idea del tiempo: curso del Collège de France 1902-1903*. Barcelona: Paidós, 2018. - 1 Bergson
- Einstein, Albert. *Einstein en català. Els tres cèlebres articles de 1905 publicats amb motiu del 75è aniversari de la seva visita a Barcelona*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2001.
- Galfard, Christophe. *Para entender a Einstein: una emocionante aproximación a $E=mc^2$* . Barcelona: Blackie Books, 2017 - 53 GAL
- Isaacson, Walter. *Einstein: su vida y su universo*. Barcelona: Debate, 2008. - B Einstein
- Morente, Manuel G. *La Filosofía de Henri Bergson*. Madrid: Residencia de Estudiantes, 1916 - M 1 Bergson MOR
- Padilla, Juan. *Bergson. La intuición como método de conocimiento*. Madrid: RBA [col·lecció *Aprender a pensar*], 2015.
- Russell, Bertrand. *ABC de la relatividad*. Madrid: Cátedra, 2013.
- Strathern, Paul. *Einstein y la relatividad*. Madrid: Siglo XXI, 1999. - 53 Einstein STR

2. Hem descobert que no som la nostra essència, sinó que ella és nosaltres.

Jean-Paul Sartre i Simone de Beauvoir (Existencialisme i feminisme)

Alba Padrós

Dimecres 6 de març – 19 h

Acte inclòs dins les activitats del Dia Internacional de les Dones

Preguntes clau: Estic determinat a ser com sóc? La meua existència està condemnada a ser lliure? S'és o es tria ser dona?

Exposició dels fonaments de la filosofia existencialista i de la seva vinculació amb el feminisme de la segona meitat del segle passat. Per a fer-ho, parlarem d'una parella de filòsofs que il·lustren, fins i tot biogràficament, aquesta relació: Sartre i Beauvoir.

Bibliografia:

- Beauvoir, Simone de. *Les belles imatges*. Barcelona: Edicions 62, 2008. – M N BEA
- Beauvoir, Simone de. *Cartas a Sartre*. Barcelona: Lumen, 1996. – B Beauvoir
- Beauvoir, Simone de. *La mujer rota*. Barcelona: Diario Público, 2009. – N BEA
- Beauvoir, Simone de. *Ningú no neix dona: antologia de textos d'El segon sexe, de Simone de Beauvoir / Marta Segarra (ed.)*. Vic: Eumo: Universitat de Vic, 2009. – 840 Beauvoir.
- Beauvoir, Simone de. *El segon sexe*. Barcelona: Edicions 62, 1968. – B Beauvoir.
- Gómez, Juan Carlos. *Sartre: El hombre es radicalment libre y el único responsable de su vida*. Madrid: RBA, 2015.
- Ramadier, Mathilde. *Sartre: una existencia, algunas libertades*. Madrid: Oberón, 2018. – C1 RAM.
- Sartre, Jean-Paul. *El existencialisme es un humanisme*. Madrid: Santillana, DL 1996. – 1 Sartre
- Sartre, Jean-Paul. *Fenomenologia i existencialisme*. Barcelona: Edicions 62, 1982. (inclou la conferència *L'existencialisme és un humanisme*).
- Sartre, Jean-Paul. *La Náusea*. Madrid: Alianza, 2015. – N SAR
- Sartre, Jean-Paul. *El ser y la nada: ensayo de ontologia fenomenològica*. Barcelona: Altaya, cop. 1993.

3. La ciència se'ns ha revolucionat!

Karl Popper *versus* Thomas Khun (Falsacionisme i paradigmes científics)

Max Pérez

Dijous 14 de març – 19 h

Preguntes clau: Com funciona la ciència? Quin és el seu mètode? És realment objectiva?

Presentació de les concepcions més influents sobre la ciència que es van desenvolupar al llarg del segle passat. Des de la crítica a la inducció, a les teories objectivistes, la gran aportació de Popper i, finalment, com Khun planteja l'agorada tesi que la ciència no deixa de ser un producte històric com un altre i que conduirà a l'anomenat anarquisme epistemològic.

Bibliografia:

- Kuhn, Thomas. *L'estructura de les revolucions científiques*. Santa Coloma de Queralt; Obrador Edenum, 2008.
- Ostalé, Julio. *Popper. Para que una teoría sea científica ha de ser posible falsarla*. Madrid: RBA, 2015.
- Popper, Karl R. *Búsqueda sin termino: una autobiografía*. Madrid: Tecnos, 2007. – 1 Popper POP.
- Popper, Karl R. *El coneixement objectiu*. Barcelona: Edicions 62, 1985. – M 165 POP.
- Popper, Karl R. *La lògica de la investigació*. Barcelona: Laia, DL 1986. – 1 Popper.

4. Hem tardat, però finalment hem ampliat la moral als animals i al planeta.

Hans Jonas *versus* Peter Singer. (Ecologisme i animalisme).

Max Pérez

Dijous 28 de març – 19 h

Preguntes clau: La ciència i la tecnologia canvien les nostres relacions amb la naturalesa? Quins deures tenim cap a les formes de vida? Les altres espècies animals són subjectes morals?

Introducció a dues teories que al segle passat van permetre ampliar els límits de les nostres consideracions morals. D'una banda, l'imperatiu de Jonas, que inclou també les condicions necessàries per a la vida, és a dir, l'entorn. I, de l'altra, l'utilitarisme de Singer, que inclou la resta d'animals independentment de la seva espècie, simplement pel fet de patir.

Bibliografia:

- Jonas, Hans. *Técnica, medicina y ética: sobre la práctica del principio de responsabilidad*. Barcelona: Paidós, 1997.
- Quesada Rodríguez, Francisco. *La bioética de la responsabilidad según Hans Jonas*. Madrid: Publicaciones de la Universidad Pontificia Comillas, 2018. – 573 QUE.
- Singer, Peter. *Com mengem. La importància ètica de les nostres decisions alimentàries (amb Jim Manson)*. Lleida: Pagès Editors, 2007. – 613.2 SIN.
- Singer, Peter. *Liberación animal*. Madrid: Taurus, 2011.
- Singer, Peter. *Repensar la vida y la muerte: el derrumbe de nuestra ética tradicional*. Barcelona: Paidós, 1997. – 17 SIN.
- *Compendio de ética*. Editado por Peter Singer; versión española de Jorge Vigil Rubio y Margarita Vigil. Madrid: Alianza, 2010. – 17 COM.

5. I per fi... hem matat a Plató!

Edmund Gettier *versus* Ludwig Wittgenstein (Filosofia analítica i les investigacions filosòfiques)

Alba Padrós

Dijous 4 d'abril – 19 h

Preguntes clau: Quan diem que un enunciat és verdader? Quines són les condicions que s'han de complir? O potser tot plegat és només un malentès lingüístic?

Justificació de com, només amb un article de tres pàgines, l'any 1963 Gettier va aconseguir acabar amb la concepció platònica de la veritat que havia imperat durant 2500 anys i inaugurar una nova concepció epistemològica. Paral·lelament, però, veurem com un altre dels grans filòsofs del segle passat, Wittgenstein, també proposa una nova manera d'entendre la veritat sense tornar a Plató: tot és un joc del llenguatge.

Bibliografia:

- Bartley, William Warren. *Wittgenstein*. Madrid: Cátedra, 1987. – 1 Wittgenstein BAR.
- Eilenberger, Wolfram. *Tiempos de magos: la gran dècada de la filosofia: 1919-1929*. Barcelona: Taurus, 2019. – 1 (09) EIL.
- Lanza, Henar. *Wittgenstein. Los límites de nuestro lenguaje son los límites de nuestro mundo*. Madrid: RBA, 2015.
- Pérez Otero, Manuel. *Vericuetos de la filosofía de Wittgenstein entorno al lenguaje y el seguimiento de reglas*. Zaragoza: Pensa de la Universidad de Zaragoza, 2018. – 1 Wittgenstein PER
- Ruiz Jaren, Eduardo. *A vueltas con Wittgenstein*. Madrid: Manuscritos, cop. 2017. – 1 Wittgenstein RUI.
- Strathern, Paul. *Wittgenstein (1889-1951) en 90 minutos*. Madrid: Siglo XXI, 2005. – 1 Wittgenstein STR
- Tresserras, Miquel. *Wittgenstein: integritat i transcendència*. Barcelona: Abadia de Montserrat, 2003. – 1 Wittgenstein.
- Waugh, Alexander. *La familia Wittgenstein*. Barcelona: Lumen, 2009.
- Wittgenstein, Ludwig. *De la certesa*. Barcelona: Edicions 62, 1983. – M 165 WIT.

- Wittgenstein, Ludwig. *Investigaciones filosóficas*. México: Instituto de Investigaciones Filosóficas, Universidad Nacional Autónoma de México; Barcelona: Crítica, DL 2002.
– 1 Wittgenstein.
- Wittgenstein, Ludwig. *Tractatus logico-philosophicus*. Barcelona: Laia, 1981. – M 1 Wittgenstein.

ELS PONENTS:

Alba Padrós (Barcelona, 1993) és graduada en Filosofia, màster en recerca en humanitats i màster en diversitat religiosa per la Universitat de Girona. Actualment està preparant la seva tesi doctoral en l'àmbit de la història de l'educació.

Max Pérez Muñoz (Figueres, 1993) és graduat en Filosofia, màster en formació del professorat i màster en diversitat religiosa. Autor del llibre *Les onades del mar de la història. Cinc mirades a la Matemàtica de la Història d'Alexandre Deulofeu*. Actualment està preparant la seva tesi doctoral sobre el pensament de Francesc Pujols.

Ambdós són co-autors de l'edició i l'estudi de l'obra inèdita de Francesc Pujols titulada Pròleg de *La matemàtica de la història* d'Alexandre Deulofeu (Edicions Cal·lígraf, 2018).

NOTES:

BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT

FIGUERES